

Dokument z posiedzenia

A9-0379/2023

30.11.2023

SPRAWOZDANIE

w sprawie Europejskiego Banku Wodoru
(2023/2123(INI))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Robert Hajšel

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	16
ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE	19
OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ	21
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ	28
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	29

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie Europejskiego Banku Wodoru (2023/2123(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 194,
- uwzględniając porozumienie przyjęte podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Paryżu 12 grudnia 2015 r. w sprawie Zmian Klimatu (porozumienie paryskie),
- uwzględniając komunikat Komisji z 16 marca 2023 r. w sprawie Europejskiego Banku Wodoru (COM(2023)0156),
- uwzględniając komunikat Komisji z 1 lutego 2023 r. zatytułowany „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej” (COM(2023)0062),
- uwzględniając komunikat Komisji z 18 maja 2022 r. zatytułowany „Plan REPowerEU” (COM(2022)0230),
- uwzględniając komunikat Komisji z 8 lipca 2020 r. zatytułowany „Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu” (COM(2020)0301),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 lipca 2020 r. zatytułowany „Impuls dla gospodarki neutralnej dla klimatu: strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego” (COM(2020)0299),
- uwzględniając komunikat Komisji z 10 marca 2020 r. pt. „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” (COM(2020)0102),
- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),
- uwzględniając wniosek Komisji z 20 czerwca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie zmiany rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2093 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (COM(2023)0337),
- uwzględniając wniosek Komisji z 20 czerwca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Platformę na rzecz technologii strategicznych dla Europy („STEP”) oraz zmieniającego dyrektywę 2003/87/WE i rozporządzenia (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (COM(2023)0335),
- uwzględniając wniosek Komisji z 16 marca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia

bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (akt w sprawie surowców krytycznych) (COM(2023)0160),

- uwzględniając wniosek Komisji z 16 marca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie) (COM(2023)0161),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej¹, które obecnie jest poddawane przeglądowi,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE², która obecnie jest poddawana przeglądowi,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych³ (dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1804 z 13 września 2023 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych i uchylenia dyrektywy 2014/94/UE⁴,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z 13 lipca 2009 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającą dyrektywę 2003/55/WE⁵, która obecnie jest poddawana przeglądowi,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005⁶, które obecnie jest poddawane przeglądowi,
- uwzględniając dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE⁷,
- uwzględniając dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁸ („ramowa dyrektywa wodna”), która obecnie jest poddawana

¹ Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54.

² Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125.

³ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82.

⁴ Dz.U. L 234 z 22.9.2023, s. 1.

⁵ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94.

⁶ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36.

⁷ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

⁸ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

przeładowi,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2022/2576 z 19 grudnia 2022 r. w sprawie zwiększenia solidarności dzięki lepszej koordynacji zakupów gazu, wiarygodnym poziomom odniesienia cen i transgranicznej wymianie gazu⁹,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2021/2085 z 19 listopada 2021 r. ustanawiające wspólne przedsięwzięcia w ramach programu „Horyzont Europa” oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 219/2007, (UE) nr 557/2014, (UE) nr 558/2014, (UE) nr 559/2014, (UE) nr 560/2014, (UE) nr 561/2014 i (UE) nr 642/2014¹⁰,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 559/2014 z 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych¹¹,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/1184 z 10 lutego 2023 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 przez ustanowienie unijnej metodyki określającej szczegółowe zasady produkcji odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego¹²,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/1185 z 10 lutego 2023 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 poprzez ustanowienie minimalnego progu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku pochodzących z recyklingu paliw węglowych oraz poprzez określenie metodyki oceny ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, uzyskanego dzięki odnawialnym ciekłym i gazowym paliwom transportowym pochodzenia niebiologicznego oraz pochodzącym z recyklingu paliwom węglowym¹³,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/856 z 26 lutego 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do działania funduszu innowacyjnego¹⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z 19 maja 2021 r. w sprawie europejskiej strategii w zakresie wodoru¹⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z 19 maja 2021 r. w sprawie strategii europejskiej na rzecz integracji systemów energetycznych¹⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z 10 lipca 2020 r. w sprawie kompleksowego

⁹ Dz.U. L 335 z 29.12.2022, s. 1.

¹⁰ Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17.

¹¹ Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 108.

¹² Dz.U. L 157 z 20.6.2023, s. 11.

¹³ Dz.U. L 157 z 20.6.2023, s. 20.

¹⁴ Dz.U. L 140 z 28.5.2019, s. 6.

¹⁵ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 56.

¹⁶ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 45.

- europejskiego podejścia do magazynowania energii¹⁷,
- uwzględniając swoją rezolucję z 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu¹⁸,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 14 marca 2019 r. w sprawie zmiany klimatu – europejska, długofalowa i zgodna z porozumieniem paryskim wizja strategiczna na rzecz dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki¹⁹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 25 października 2018 r. w sprawie uruchomienia infrastruktury paliw alternatywnych w Unii Europejskiej: czas na działanie!²⁰,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 6 lutego 2018 r. w sprawie przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii²¹,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 14 czerwca 2023 r. w sprawie Europejskiego Banku Wodoru²²,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z 30 listopada 2023 r. w sprawie Europejskiego Banku Wodoru,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A9-0379/2023),
- A. mając na uwadze, że UE jest stroną porozumienia paryskiego i zobowiązała się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55 % do 2030 r. w porównaniu z poziomem z 1990 r. oraz do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.;
- B. mając na uwadze, że wodór może być wykorzystywany jako surowiec, paliwo lub nośnik energii i może znacząco przyczynić się do odchodzenia od paliw kopalnych w gałęziach przemysłu, w których trudno jest obniżyć emisje, oraz w transporcie ciężkim, w przypadku którego bezpośrednia elektryfikacja nie jest technologicznie możliwa ani konkurencyjna;
- C. mając na uwadze, że w ostateczności wodór może być również wykorzystywany do magazynowania energii, aby zrównoważyć system energetyczny i w ten sposób przyczynić się do integracji systemu energetycznego;
- D. mając na uwadze, że wodór sam w sobie jest pośrednim gazem cieplarnianym i że

¹⁷ Dz.U. C 371 z 15.9.2021, s. 58.

¹⁸ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

¹⁹ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 116.

²⁰ Dz.U. C 345 z 16.10.2020, s. 80.

²¹ Dz.U. C 463 z 21.12.2018, s. 10.

²² Dz.U. C 293 z 18.8.2023, s. 127.

zwiększa się świadomość jego wpływu na klimat, którym należy się odpowiednio zająć za pomocą środków monitorowania, zapobiegania i łagodzenia w ścisłej współpracy z przemysłem;

- E. mając na uwadze, że w europejskiej strategii wodorowej wyznaczono cel zainstalowania co najmniej 40 GW elektrolizerów wodoru odnawialnego i wyprodukowania 10 mln ton wodoru odnawialnego w UE do 2030 r., a w planie REPowerEU zaproponowano rozszerzenie tego celu o import takiej samej ilości wodoru odnawialnego;
- F. mając na uwadze, że całkowitą inwestycję niezbędną do osiągnięcia tego celu szacuje się na 335–471 mld EUR oraz że konieczne są dodatkowe inwestycje w wysokości 500 mld EUR, aby zabezpieczyć import zakładanej ilości wodoru odnawialnego;
- G. mając na uwadze, że europejski przemysł produkujący elektrolizery wytyczył sobie cel zainstalowanie do 2025 r. co najmniej 25 GW zdolności produkcji, co odpowiada około 120 GW mocy zainstalowanej w Europie;
- H. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat koszt elektrolizerów spadł już o 60 %, a według Komisji w 2030 r. zmniejszy się o połowę dzięki korzyści skali;
- I. mając na uwadze, że ogniwa paliwowe i elektrolizery wymagają zaawansowanych technologicznie komponentów i kilku surowców krytycznych, w szczególności metali z grupy platynowców, których główni producenci mają siedzibę poza UE, często w krajach, w których wydobycie wiąże się z poważnymi naruszeniami praw człowieka, pogorszeniem sprawowania rządów, konfliktami i degradacją środowiska, podczas gdy warunki prowadzenia działalności dla producentów z siedzibą w UE są niekonkurencyjne;
- J. mając na uwadze, że rynek wodoru odnawialnego musi dopiero powstać i będzie wymagał odpowiedniej ochrony klientów oraz znacznych inwestycji, aby zdekarbonizować wszystkie sektory, w których trudno jest obniżyć emisje;
- K. mając na uwadze, że należy zachęcać użytkowników końcowych do wspierania popytu na produkty odnawialne i niskoemisyjne we wszystkich sektorach, w tym tych, które mogą wykorzystywać wodór niskoemisyjny w procesie przechodzenia na gospodarkę zdekarbonizowaną;
- L. mając na uwadze, że ustalenie poziomu cen równowagi na podstawie czynników podaży i popytu ma kluczowe znaczenie dla konsolidacji podstaw rynku wodoru, ukierunkowania publicznego wsparcia finansowego i umożliwienia skutecznego nadzoru regulacyjnego i monitorowania publicznego;
- M. mając na uwadze, że Komisja szacuje cenę wodoru odnawialnego w UE, na którą wpływ ma cena energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych i elektrolizerów, na 2,5–5,5 EUR/kg, podczas gdy cena wodoru z paliw kopalnych wynosi ok. 1,5 EUR/kg;
- N. mając na uwadze, że globalni partnerzy gospodarczy i konkurenci, w tym Stany Zjednoczone i Chiny, zapewniają silne wsparcie finansowe krajowej produkcji wodoru odnawialnego, czego przykładem jest amerykańska ustawa o obniżeniu inflacji

wspierająca wodór odnawialny za pomocą ulgi podatkowej w wysokości do 3 USD za kilogram;

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie Europejskiego Banku Wodoru; zauważa, że nazwa „Europejski Bank Wodoru” może być myląca, ponieważ nie jest to bank, lecz inicjatywa, która ma być skutecznym i sprawnym punktem kompleksowej obsługi służącym koordynacji działań i finansowania, aby wspierać projekty związane z wodorem odnawialnym w całym łańcuchu dostaw;
2. zachęca Komisję do zapewnienia tej inicjatywie większych środków finansowych i widoczności, ponieważ będzie ona ważnym kamieniem milowym w tworzeniu europejskiego rynku wodoru; uważa, że Europejski Bank Wodoru powinien ponosić wyraźną odpowiedzialność za realizację zaleceń zawartych w niniejszej rezolucji;
3. przypomina, że jedyną zrównoważoną formą wodoru jest wodór odnawialny; zauważa, że elektrolizery odpowiadają mniej niż 4 % całkowitej produkcji wodoru w UE; zauważa, że wodór niskoemisyjny odegra rolę w okresie przejściowym prowadzącym do gospodarki o zerowej emisji netto oraz w rozwoju rynku wodoru;
4. uznaje, że produkcja wodoru odnawialnego wymaga dużych ilości energii; zauważa, że aby osiągnąć cele dotyczące wodoru odnawialnego, trzeba będzie zwiększyć produkcję elektrolizerów zawierających surowce krytyczne; odnotowuje, że będzie to też wymagało znacznego zwiększenia zdolności produkcyjnej energii odnawialnej i modernizacji sieci energetycznej;
5. przypomina, że Międzynarodowa Agencja Energetyczna szacuje, iż do 2030 r. 32 % światowej mocy produkcyjnej elektrolizerów będzie zlokalizowane w Europie, jeśli uda się zrealizować wszystkie zaplanowane projekty; podkreśla, że trzeba utrzymać i wzmocnić pozycję UE jako światowego lidera w dziedzinie wodoru przez rozwój innowacyjnego i sprawnego rynku, który będzie łączył producentów z konsumentami przy wykorzystaniu odpowiedniej infrastruktury;
6. z zadowoleniem przyjmuje wnioski Komisji dotyczące aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych oraz przeglądu dyrektywy w sprawie energii odnawialnej, które przyczynią się do powstania bezpiecznych, konkurencyjnych i odpornych łańcuchów wartości zaspokajających większe zapotrzebowanie na produkowany w UE wodór odnawialny i elektrolizery; podkreśla, że Europejski Bank Wodoru powinien być uzupełnieniem aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie;
7. zdecydowanie popiera usprawnione i szybsze procedury wydawania pozwoleń w całym łańcuchu wartości, aby zwiększyć produkcję wodoru odnawialnego i wspierać innowacje; nalega, by utrzymać obecny wysoki poziom ochrony środowiska podczas oceny wniosków o pozwolenie, a jednocześnie usprawnić niektóre aspekty procedur wydawania pozwoleń i procedur administracyjnych związane ze środowiskiem w przypadku projektów dotyczących energii odnawialnej;
8. uważa, że aby zabezpieczyć suwerenność przemysłową UE w kontekście otwartej autonomii strategicznej, wyraźnym priorytetem pierwszego etapu wprowadzania Europejskiego Banku Wodoru powinno być zwiększenie produkcji krajowej, a następnie

etapy można by rozszerzyć, aby umożliwić rozwój konkurencyjnego importu wodoru odnawialnego; przypomina, że zakres kompetencji Europejskiego Banku Wodoru powinien obejmować zarówno wspieranie produkcji krajowej, jak i importu;

9. z zadowoleniem przyjmuje rolę Europejskiego Banku Wodoru w zwiększaniu przejrzystości przepływów, transakcji i cen na powstającym rynku wodoru; podkreśla, że funkcja ta ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia zaufania do rynku, wzmocnienia nadzoru regulacyjnego i monitorowania publicznego oraz informowania o zintegrowanym planowaniu infrastruktury energetycznej;
10. podkreśla, że finansowanie prywatne odegra zasadniczą rolę w budowaniu europejskiego rynku wodoru odnawialnego oraz że rynek ten, gdy zacznie działać, nie powinien być zależny od dotacji publicznych;
11. zauważa, że solidne unijne ramy regulacyjne rynku wodoru mogą przyczynić się do powstania właściwie funkcjonującego rynku; uważa, że do zapewnienia pewności inwestycyjnej w przypadku niezbędnych inwestycji w produkcję wodoru i infrastrukturę wodorową konieczna jest przewidywalna i mniej zmienna ścieżka cenowa;
12. uważa, że akty delegowane w sprawie odnawialnych paliw ciekłych i gazowych pochodzenia niebiologicznego zwiększyły przewidywalność i pewność dla inwestorów; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie pakietu dotyczącego rynków wodoru i gazu zdekarbonizowanego; nalega na zapewnienie temu sektorowi spójnego i stabilnego otoczenia regulacyjnego;
13. podkreśla, że według Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej produkcja wodoru w drodze elektrolizy wymaga dużej ilości wody – od 18 do 24 kg wody na kg wodoru; zwraca uwagę, że zużycie wody jest jeszcze wyższe na wcześniejszych etapach łańcucha wartości; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na efektywne gospodarowanie zasobami oraz na ramową dyrektywę w sprawie gospodarki wodnej²³, w szczególności w regionach zagrożonych suszą; apeluje o dalsze badania nad technologiami odsalania wody, które minimalizują zużycie energii i wpływ na środowisko, zwłaszcza zanieczyszczenie solanką;
14. podkreśla znaczenie dolin wodorowych i związanej z nimi infrastruktury jako instrumentów wspierających dekarbonizację okręgów przemysłowych, umożliwiających innowacje i przyczyniających się do rozwoju lokalnej gospodarki; zauważa, że doliny wodorowe zapewniają zabezpieczone klastry podaży wodoru i popytu na wodór w Europie; uważa, że Europejski Bank Wodoru ma obowiązek koordynować i wspierać wszystkie odpowiednie centra zużycia w dolinach wodorowych oraz doskonalić sztandarowe projekty wodorowe na dużą skalę;

Wsparcie finansowe dla krajowej produkcji wodoru odnawialnego

15. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o uruchomieniu pierwszej cenowej aukcji pilotażowej, by wesprzeć wodór odnawialny; odnotowuje budżet na wsparcie produkcji wodoru odnawialnego w wysokości 800 mln EUR na dziesięć lat; wzywa Komisję, by

²³ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

szybko oceniła tę aukcję pilotażową pod kątem skuteczności, skutków makroekonomicznych i przemysłowych;

16. uznaje decyzję Komisji o udzieleniu wsparcia w formie stałej premii podczas pierwszej aukcji pilotażowej, ponieważ różnica między produkcją a zużyciem wodoru będzie wysoka, przynajmniej na samym początku; nalega, aby na przyszłych aukcjach ustalić stałą premię odpowiadającą premii przewidzianej w amerykańskiej ustawie o obniżeniu inflacji lub od niej wyższą; zwraca się do Komisji o rozważenie mechanizmów uzupełniających, np. dotacji, kontraktów różnicowych i kontraktów na transakcje różnicowe dotyczące dwutlenku węgla; uważa, że te mechanizmy uzupełniające mogą wspierać nie tylko produkcję, lecz również popyt na wodór odnawialny;
17. ponownie podkreśla znaczenie równowagi geograficznej i sektorowej, aby umożliwić produkcję wodoru odnawialnego w całej UE i jego wykorzystanie w sektorach, w których trudno jest obniżyć emisje; podkreśla, że należy unikać pogłębiania różnic regionalnych, które już istnieją ze względu na różny poziom rozwoju rynku wodoru; wzywa Komisję do rozwijania aukcji regionalnych oraz wskazania w tym celu regionów, które byłyby dość duże, by zapewnić odpowiednią konkurencję, a jednocześnie równowagę geograficzną; zwraca się do Komisji, by zaproponowała klucz alokacji i tym samym wsparła równomierny rozwój europejskiego rynku wodoru na poziomie regionów;
18. wzywa Komisję, by zapewniła pomoc techniczną państwom członkowskim o niskim stopniu uczestnictwa, jak przewidziano w ostatnim przeglądzie dyrektywy o handlu emisjami²⁴; podkreśla, że takie wsparcie powinno zachęcać wnioskodawców ze wszystkich państw członkowskich do udziału w aukcjach Europejskiego Banku Wodoru;
19. podkreśla, że Europejski Bank Wodoru powinien też przyciągać mniejsze, rozwijające się projekty; proponuje Komisji, aby dostosowała niektóre elementy struktury aukcji, w szczególności wymóg minimalnej mocy zainstalowanych elektrolizerów i ograniczenie maksymalnego poziomu oferty, oraz rozważyła możliwość łączenia aplikacji, aby ułatwić udział małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP);
20. zwraca się do Komisji o ponowną ocenę i wyjaśnienie zasad zgodności między publicznym wsparciem finansowym a finansowaniem udzielanym w ramach Europejskiego Banku Wodoru, biorąc pod uwagę, że nie powinno się kumulować tych samych kosztów, aby zapewnić uczciwą konkurencję między wszystkimi wnioskodawcami;
21. podkreśla, że przy planowaniu przyszłych aukcji należy ściśle priorytetowo potraktować sprzedaż odnawialnego wodoru do gałęzi przemysłu, w których trudno jest obniżyć emisje, i do transportu ciężkiego, w szczególności lotnictwa i żeglugi; uważa w związku z tym, że kryteria kwalifikowalności aukcji powinny obejmować pewne ograniczenia;

²⁴ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

22. zwraca się do Komisji o uwzględnienie nie tylko ceny, ale również jasnego systemu punktów premiowych w rankingu ofert; zauważa, że taki system powinien nagradzać oferty, które spełniają najwyższe wymogi zrównoważonego rozwoju, prowadzą do tworzenia znaczących miejsc pracy i promują wysokiej jakości staże, praktyki zawodowe, przygotowanie zawodowe oraz przekwalifikowanie lub podnoszenie kwalifikacji pracowników;
23. uznaje pilną potrzebę zwiększenia produkcji elektrolizerów w UE; proponuje rozróżnienie między wydatkami operacyjnymi a wydatkami kapitałowymi; uważa, że potencjalne wsparcie nakładów inwestycyjnych na niskoemisyjny wodór należy przeznaczać wyłącznie na inwestycje, które mogą przyczynić się do produkcji wodoru odnawialnego na późniejszym etapie, w szczególności na zakup elektrolizerów;

Wsparcie pozafinansowe dla ekosystemu wodorowego UE

24. z zadowoleniem przyjmuje pomysł Komisji dotyczący wprowadzenia koncepcji „aukcji jako usługi”; uważa, że mogłoby to obniżyć koszty administracyjne dla państw członkowskich i wspierać prawdziwie europejską ścieżkę transformacji energetycznej; zwraca się do Komisji o ocenę tej koncepcji i zbadanie jej dalszego rozwoju w odniesieniu do innych technologii energii odnawialnej; podkreśla, że należy w miarę możliwości ograniczyć obciążenia administracyjne w procesie składania wniosków, aby z procesem udzielania zamówienia poradziły sobie także MŚP;
25. sugeruje, że Europejski Bank Wodoru powinien móc zapewniać podmiotom prywatnym specjalne doradztwo dotyczące rozwoju w UE instalacji wykorzystujących wodór odnawialny i niskoemisyjny; uważa, że taka usługa nie powinna być uzależniona od tego, czy wnioskodawca otrzymał finansowanie z Europejskiego Banku Wodoru; proponuje, by podstawą tej usługi doradztwa była specjalistyczna wiedza Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI); proponuje włączenie działań europejskiego sojuszu na rzecz czystego wodoru do Europejskiego Banku Wodoru, aby stworzyć fizyczne forum spotkań producentów i konsumentów wodoru, na którym mogliby uzyskiwać porady i wymieniać się najlepszymi praktykami;
26. podkreśla, że należy ograniczyć rozdrobnienie podmiotów UE zajmujących się wodorem; proponuje, by ramy Europejskiego Banku Wodoru obejmowały działania Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru, a zwłaszcza obserwatorium zajmującego się wodorem w ogniwach paliwowych; zaznacza, że nie powinno to skutkować ograniczeniem inwestycji publicznych w badania, rozwój i innowacje;
27. uważa, że dobrowolny mechanizm wspólnych zakupów wodoru może przyczynić się do rozwoju krajowego rynku wodoru i zabezpieczenia importu w ramach Europejskiego Banku Wodoru; podkreśla, że wspólne zakupy ułatwiłyby również inwestycje w budowę mocy wytwórczych wodoru odnawialnego, zapewniłyby dostawy wodoru odnawialnego po przystępnych cenach i zapobiegłyby wzajemnemu przebijaniu ofert przez konsumentów europejskich;
28. zauważa, że mechanizm AggregateEU może być projektem pilotażowym służącym rozwojowi rynku wodoru w ramach Europejskiego Banku Wodoru; wzywa Komisję, by do 31 grudnia 2026 r. oceniła skutki stałego mechanizmu wspólnego zakupu wodoru za pośrednictwem unijnej platformy energetycznej; uważa, że podstawą tej oceny mogłaby

być szczegółowa analiz odpowiednich modeli współpracy przedsiębiorstw i możliwość stworzenia systemów gwarancji pozwalających skutecznie angażować mniejsze przedsiębiorstwa i MSP;

29. wzywa państwa członkowskie do stosowania zielonych zamówień publicznych, aby faworyzować towary wytwarzane przy użyciu wodoru odnawialnego, np. stal wykorzystywaną do budowy budynków publicznych i infrastruktury publicznej;

Import wodoru odnawialnego

30. zauważa, że pomimo wzrostu krajowej produkcji wodoru odnawialnego rosnący popyt może wymagać importu z krajów trzecich; podkreśla, że w odpowiedzi na rosnący popyt na rynku europejskim Europejski Bank Wodoru powinien wykorzystać synergie w odniesieniu do przyspieszenia importu wodoru odnawialnego;
31. podkreśla znaczenie promowania korytarzy infrastrukturalnych określonych w komunikacie Komisji w sprawie planu REPowerEU, aby ułatwić import do 10 mln ton wodoru odnawialnego, a jednocześnie wspierać dekarbonizację w krajach partnerskich;
32. przypomina, że mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) będzie miał zastosowanie do wodoru; podkreśla ważną rolę UE jako podmiotu wyznaczającego światowe standardy i wzywa Komisję, by zgodnie ze zmienioną dyrektywą w sprawie energii odnawialnej zapewniła do 31 grudnia 2025 r. solidny wspólny system certyfikacji importu wodoru odnawialnego, który będzie równoważny zasadom mającym zastosowanie do produkcji krajowej, aby zapewnić równe warunki działania wiarygodnym partnerom międzynarodowym;
33. nalega, aby inwestycje w wodór odnawialny z krajów trzecich podlegały międzynarodowym zasadom należytej staranności, m.in. Wytycznym ONZ dotyczącym biznesu i praw człowieka, Wytycznym Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznym OECD dotyczącym należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej;
34. zwraca się do Komisji o przygotowanie wytycznych z jasnymi i przejrzystymi kryteriami kwalifikowalności producentów z krajów spoza UE do uzyskania wsparcia na podstawie ryzyka geopolitycznego i jego potencjalnego ograniczenia w drodze współpracy, dostępności zasobów na potrzeby krajowej transformacji energetycznej, zgodności z wartościami UE oraz standardami środowiskowymi i społecznymi, w tym warunkami pracy i prawami ludności rdzennej;
35. podkreśla, że w niektórych regionach świata warunki produkcji wodoru odnawialnego są znacznie lepsze ze względu na obfitość przestrzeni i energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych; przypomina, że dyplomacja energetyczna i wodorowa UE powinna propagować rozwój opartych na zasadach, przejrzystych i niezakłóconych światowych rynków wodoru oraz mieć na celu umożliwienie krajom partnerskim na całym świecie, a zwłaszcza w sąsiedztwie UE, transformacji energetycznej oraz poprawy ich standardów środowiskowych, społecznych i demokratycznych;
36. zwraca uwagę na znaczenie dywersyfikacji dostawców i utrzymania uczciwych

warunków działania na całym świecie przy wspieraniu produkcji wodoru odnawialnego w krajach trzecich; proponuje wprowadzenie wymogu stosowania waluty euro w przypadku importu wodoru odnawialnego otrzymującego wsparcie UE, aby euro stało się globalną walutą odniesienia dla handlu wodorem na całym świecie;

Wsparcie finansowe transportu wodoru odnawialnego

37. podkreśla, że aby pomyślnie przyspieszyć rozwój rynku wodoru, należy zapewnić wystarczające inwestycje na budowę odpowiedniej infrastruktury wodorowej nie tylko z myślą o połączeniu podaży i popytu, ale również magazynowaniu i transporcie wodoru w całej UE (na przykład europejska wodorowa sieć szkieletowa); podkreśla, że należy unikać wąskich gardeł i brakujących połączeń, aby wódór mógł dotrzeć do sektorów najbardziej go potrzebujących; podkreśla, że podczas rozwoju systemu wodorowego należy w miarę możliwości priorytetowo traktować kolokację produkcji i wykorzystania oraz umożliwić jak największą synergię z istniejącą infrastrukturą transportu gazu ziemnego;
38. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by sprzyjały inwestycjom prywatnym i w razie potrzeby zapewniły finansowanie publiczne nowych instalacji wykorzystujących wodór i służących przekształceniu instalacji obecnie wykorzystujących gaz ziemny; uważa, że dotacje i kontrakty na transakcje różnicowe (dotyczące dwutlenku węgla) uwzględniające koszt transportu mogą być odpowiednimi instrumentami wspierania inwestycji w infrastrukturę wodorową; podkreśla z tej samej perspektywy, że należy przeznaczyć dodatkowe zasoby na instrument „Łącząc Europę”, aby zwiększyć finansowanie odpowiedniej infrastruktury, oraz że należy uruchomić alternatywne finansowanie unijne w ramach polityki spójności oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
39. wzywa Komisję, aby zleciła Europejskiemu Bankowi Wodoru koordynację gromadzenia wszystkich odpowiednich danych przekazywanych przez Komisję, organizacje międzynarodowe lub przemysł w związku z produkcją, magazynowaniem, transportem, dystrybucją i zużyciem wodoru; zauważa, że w miarę możliwości dane te powinny być udostępniane publicznie oraz że mogą być wykorzystywane w procesie decyzyjnym dotyczącym zatwierdzania infrastruktury związanej z wodorem na mocy zmienionego rozporządzenia w sprawie transeuropejskich sieci energetycznych²⁵;

Usprawnienie instrumentów UE i mechanizmy finansowe

40. wyraża zaniepokojenie, że obecnie przemysł ma do czynienia z mozaiką różnych instrumentów wsparcia finansowego produkcji wodoru; wzywa Komisję, aby uczyniła Europejski Bank Wodoru punktem kompleksowej obsługi w dziedzinie finansowania wodoru;
41. odnotowuje łączny budżet dla Europejskiego Banku Wodoru w wysokości 3 mld EUR, ogłoszony w orędziu o stanie Unii w 2022 r.; zwraca się do Komisji o wyjaśnienie

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i rady (UE) 2022/869 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 oraz dyrektyw 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 347/2013 (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 45).

rocznego budżetu dostępnego na kolejne pięć lat w ramach każdego filaru Europejskiego Banku Wodoru oraz o przygotowanie planu działania dotyczącego planowanych aukcji; domaga się, aby przyszłe aukcje były ogłaszane z co najmniej 12-miesięcznym wyprzedzeniem, aby zapewnić sektorowi przewidywalność;

42. wyraża poważne obawy dotyczące ogólnego budżetu Europejskiego Banku Wodoru w porównaniu z dotacjami, zachętami i atrakcyjniejszymi ramami inwestycyjnymi w innych regionach świata, zwłaszcza w Chinach i Stanach Zjednoczonych; uważa, że obecna pula 800 mln EUR na pierwszą aukcję pilotażową jest zbyt ograniczona; wzywa Komisję, by zaproponowała odpowiedni budżet dla Europejskiego Banku Wodoru i w nadchodzących latach znacznie go zasilić nowymi zasobami;
43. z zadowoleniem przyjmuje śródkresowy przegląd wieloletnich ram finansowych (WRF), podczas którego Komisja zaproponowała dodatkowe 5 mld EUR na fundusz innowacyjny; wzywa, aby przeznaczyć znaczną część tych dodatkowych środków na Europejski Bank Wodoru i aby fundusz innowacyjny mógł wspierać więcej projektów; podkreśla, że oprócz funduszu innowacyjnego należy zbadać alternatywne finansowanie, aby Europejski Bank Wodoru był niezależny od wahań opłat emisyjnych;
44. wzywa Komisję, by rozważyła indeksację inflacji w odniesieniu do stałej premii, aby zapewnić stabilność i ochronę producentów – zwłaszcza małych i średnich – przed potencjalnymi przyszłymi wzrostami kosztów energii, surowców i pracy;
45. zauważa, że Komisja nie przedstawiła dotychczas instrumentu finansowego wspierającego import wodoru odnawialnego; zachęca do współpracy między Europejskim Bankiem Wodoru a programami opracowanymi przez państwa członkowskie w kwestiach dotyczących importu; zwraca się do Komisji, by przedstawiła wniosek ustawodawczy dotyczący instrumentu finansowego ukierunkowanego na import z państw spoza UE, w stosownych przypadkach w ramach Europejskiego Banku Wodoru i zgodnie z CBAM;
46. podkreśla potrzebę wyspecjalizowanego personelu do prowadzenia działalności Europejskiego Banku Wodoru i w związku z tym występuje o odpowiednie finansowanie; proponuje utworzenie grupy zadaniowej ds. Europejskiego Banku Wodoru złożonej z pracowników wszystkich odpowiednich służb Komisji;
47. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by usprawnić wykorzystanie unijnego finansowania na projekty wodorowe, a także wniosek ustawodawczy dotyczący Platformy na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP), w którym wodór odnawialny uznano za kluczową czystą technologię wymagającą dalszego wsparcia; apeluje o zapewnienie najwyższego poziomu synergii między STEP a Europejskim Bankiem Wodoru;
48. nalega, aby Europejski Bank Wodoru stał się pojedynczym punktem kontaktowym i udzielał informacji o funduszach dostępnych na szczeblach unijnym i krajowym na wsparcie projektów związanych z wodorem odnawialnym; proponuje, by połączyć kompas finansowania publicznego na rzecz wodoru z Europejskim Bankiem Wodoru, uwzględnić informacje na temat wszystkich odpowiednich instrumentów finansowych, w tym między innymi instrumentu „Łącząc Europę”, programu „Horyzont Europa” i funduszu innowacyjnego, oraz regularnie je aktualizować;

49. proponuje, aby Europejski Bank Wodoru stworzył narzędzie internetowe umożliwiające przemysłowi, a w szczególności MŚP, szybką ocenę ewentualnej kwalifikowalności projektu dotyczącego wodoru odnawialnego lub niskoemisyjnego do finansowania ze środków UE, co nie powinno naruszać ostatecznej decyzji ani wymagać przekazania jakichkolwiek informacji poufnych;
50. wzywa EBI, by zwiększył dostęp do finansowania projektów związanych z wodorem odnawialnym; zwraca się do EBI o udzielanie pożyczek o zerowym oprocentowaniu lub pożyczek gwarantowanych, pomagających w zabezpieczeniu długoterminowego finansowania oraz umożliwiających inwestycje kapitałowe i inne inwestycje w odpowiednie projekty;
51. popiera wprowadzenie maksymalnej ceny stałej premii, zgodnie z propozycją Komisji, aby uniknąć nadmiernego rekompensowania wnioskodawców wygrywających aukcje; nalega, aby UE zaprzestała udzielać wsparcia z chwilą, gdy cena rynkowa wodoru odnawialnego stanie się konkurencyjna; wzywa Komisję, by stale monitorowała koszty produkcji i cenę rynkową wodoru odnawialnego oraz ponownie oceniała stałą premię przyznawaną zwycięskim projektom po zakończeniu każdego ustalenia umownego między producentami a konsumentami lub co najmniej raz na pięć lat;

Przejrzystość, odpowiedzialność i sprawozdawczość

52. podkreśla, że Komisja powinna sporządzać roczne sprawozdanie oceniające postępy w rozwoju rynku wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego oraz działania Europejskiego Banku Wodoru; apeluje, aby sprawozdanie to zawierało również ocenę geograficznego podziału finansowania, liczby stworzonych miejsc pracy, ewolucji podaży i popytu, kosztu wodoru odnawialnego w porównaniu z innymi formami wodoru oraz rozwoju specjalnej infrastruktury wodorowej;
53. zwraca się do Komisji, by przedstawiła kompleksową ocenę Europejskiego Banku Wodoru, zanim złoży wniosek dotyczący nowych wieloletnich ram finansowych;
 - o
 - o o
54. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wszystkim instytucjom UE oraz państwom członkowskim.

UZASADNIENIE

Wodór odnawialny ma zasadnicze znaczenie dla dekarbonizacji gospodarki europejskiej, w szczególności w gałęziach przemysłu, w których trudno jest obniżyć emisje, i w transporcie ciężkim. Może być również wykorzystywany do magazynowania energii, przyczyniając się do integracji systemów energetycznych. Komisja Europejska postawiła sobie ambitny cel wyprodukowania 10 mln ton odnawialnego wodoru do 2030 r. w UE. W komunikacie REPowerEU Komisja wyznaczyła dodatkowy cel importu 10 mln ton do 2030 r.

Unijny rynek wodoru odnawialnego musi dopiero powstać. Stworzenie sprawnego i przejrzystego rynku będzie wymagało znacznych inwestycji, przede wszystkim ze strony sektora prywatnego. Komisja szacuje, że krajowa produkcja wodoru odnawialnego będzie kosztować od 335 do 471 mld EUR. Import wymagałby dodatkowych 500 mld EUR. Biorąc pod uwagę skalę tych inwestycji, finansowanie publiczne powinno służyć jedynie jako katalizator tworzenia rynku wodoru. Wsparcie finansowe nie powinno być kontynuowane po powstaniu rynku.

Wodór odnawialny musi sprostać wielu wyzwaniom. Po pierwsze, produkcja wodoru odnawialnego nie odbywa się na dużą skalę; produkcja ogniów paliwowych i elektrolizerów wymaga chemikaliów, komponentów intensywnie wykorzystujących technologie oraz szeregu surowców krytycznych, których główni producenci nie mają siedziby w UE. Po drugie, rynki są uzależnione od cen, a konsumenci nie są skłonni płacić więcej za wodór odnawialny, który obecnie ma wyższą cenę w porównaniu z innymi formami wodoru. Po trzecie, infrastruktura umożliwiająca transport wodoru nie została jeszcze wdrożona. Ponadto produkcja wodoru odnawialnego wymaga dużych ilości wody. W związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie efektywnego gospodarowania zasobami zgodnie z ramową dyrektywą wodną, w szczególności w regionach zagrożonych niedoborem wody.

Komunikat w sprawie Europejskiego Banku Wodoru jest pozytywnym krokiem w kierunku zwiększenia krajowej produkcji wodoru odnawialnego i umożliwienia powstania rynku. Proponuje również ramy importu wodoru odnawialnego w UE i usprawnienie istniejących instrumentów finansowych UE w celu wsparcia produkcji wodoru odnawialnego.

Niniejszy projekt sprawozdania określa obszary, w których konieczna jest poprawa.

Wsparcie finansowe dla krajowej produkcji wodoru odnawialnego

Komisja postanowiła zorganizować pierwszą aukcję pilotażową z budżetem 800 mln EUR na okres dziesięciu lat ze stałą premią za kilogram odnawialnego wodoru. Należy bezzwłocznie ocenić tę pilotażową aukcję, w tym możliwość wprowadzenia kontraktów różnicowych lub kontraktów różnicowych na emisję dwutlenku węgla.

Aukcje powinny zapewniać równowagę geograficzną oraz uwzględniać zrównoważony rozwój i aspekty społeczne. W związku z tym Komisja powinna utworzyć aukcje regionalne, aby zapewnić produkcję i wykorzystanie wodoru odnawialnego w całej UE. Powinna również stworzyć system nagradzania ofert, które zobowiązują się do spełnienia najwyższego poziomu kryteriów zrównoważonego rozwoju, tworzenia znaczących miejsc pracy w UE i promowania rozwoju umiejętności.

Pierwsza aukcja nie określa sektorów, które kwalifikowałyby się do korzystania z wodoru odnawialnego. Jednak odnawialny wodór będzie dostępny tylko w ograniczonej ilości. W związku z tym priorytetem powinny być sektory o największym potencjale dekarbonizacji, czyli gałęzie przemysłu, w których trudno jest obniżyć emisje, oraz transport ciężki.

Komisja powinna skupić się nie tylko na stałych premiach przyznawanych w drodze aukcji, ale także na tworzeniu dotacji. Nawet w przypadku aukcji regionalnych istnieje ryzyko, że aukcje będą przydzielać środki tylko obecnym liderom rynku. Dotacje powinny pomóc w zwiększeniu produkcji wodoru odnawialnego przez MŚP lub nowe podmioty.

Wsparcie pozafinansowe dla ekosystemu wodorowego UE

W swoim komunikacie w sprawie Europejskiego Banku Wodoru Komisja wyraża zainteresowanie zbadaniem możliwości włączenia mechanizmu agregacji popytu i wspólnej sprzedaży aukcyjnej odnawialnego wodoru. Komisja wspomina również o przepisach dotyczących przejrzystości platformy energetycznej UE. Przed zastosowaniem wymogów dotyczących agregacji popytu, wspólnych aukcji lub przejrzystości Komisja powinna przygotować kompleksową ocenę skutków tych istniejących środków dla gazu ziemnego oraz ocenę oczekiwanych skutków dla przepływów wodoru.

Platforma energetyczna UE powstała na mocy nadzwyczajnego rozporządzenia Rady bazującego na art. 122 TFUE, dlatego jej stosowanie jest jedynie tymczasowe. Rozporządzenie wygaśnie z końcem 2023 roku. Przedłużenie unijnej platformy energetycznej za pomocą kolejnego rozporządzenia nadzwyczajnego niesprawiedliwie wykluczyłoby Parlament z procesu decyzyjnego. Jeżeli postanowienia platformy energetycznej UE mają być wdrażane również w odniesieniu do wodoru i na stałe, Komisja powinna niezwłocznie przystąpić do prac nad wnioskiem ustawodawczym w ramach zwykłej procedury ustawodawczej.

Import wodoru odnawialnego

Ogólną zasadą powinno być, aby krajowa produkcja wodoru odnawialnego była priorytetem przy omawianiu potencjalnego wsparcia dla importu. Jeśli koszt produkcji i transportu wodoru odnawialnego z krajów trzecich jest niższy w porównaniu z produkcją krajową, uzasadnienie dla dodatkowej stałej premii lub jakiegokolwiek formy wsparcia finansowego obejmującego produkcję pozaunijną wydaje się co najmniej wątpliwe.

Ponadto warunkiem wstępnym ustanowienia międzynarodowego rynku wodoru odnawialnego jest zaufanie. Ochrona konsumentów i uczciwe warunki działania na całym świecie powinny być najwyższym priorytetem. Wodór odnawialny z krajów trzecich musi być w pełni zgodny z aktami delegowanymi dotyczącymi odnawialnych paliw ciekłych i gazowych pochodzenia niebiologicznego (RFNBO). W związku z tym Komisja musi zagwarantować solidny system certyfikacji przywozu odnawialnego wodoru.

Usprawnienie instrumentów UE i skutki finansowe

Zamiar Komisji dotyczący usprawnienia instrumentów finansowych UE w celu zapewnienia spójności jest bardzo pozytywną zmianą. Komisja powinna jednak również skoncentrować się

na zapewnieniu jasności co do puli środków finansowych Europejskiego Banku Wodoru. W orędziu o stanie Unii na 2022 r. ogłoszono budżet w wysokości 3 mld EUR. Od tego czasu jedyną znaczącą realizacją było zaplanowanie pierwszej aukcji pilotażowej o wartości 800 mln EUR w ciągu dziesięciu lat. Potrzebnych jest więcej informacji na temat pozostałych 2,2 mld EUR. Komisja powinna wyjaśnić roczny budżet dostępny w ramach każdego filaru Europejskiego Banku Wodoru. Powinna również dostarczyć plan działania określający szczegółowo rozmiar i ogólne cechy aukcji przewidzianych w nadchodzących latach.

W sytuacji, gdy globalni partnerzy gospodarczy i konkurenci zapewniają inwestycje publiczne w czyste technologie, potrzebny jest większy budżet niż 3 mld EUR. Dla porównania w amerykańskiej ustawie o obniżeniu inflacji przewidziano ogólną ulgę podatkową w wysokości do 3 USD za kilogram. Biorąc pod uwagę rosnącą konkurencję i ograniczoną wielkość obecnej puli środków finansowych w stosunku do wielkości potrzebnych inwestycji, rozszerzenie unijnego wsparcia dla wodoru powinno być priorytetem w przeglądzie śródkresowym obecnych wieloletnich ram finansowych i dyskusjach na temat Funduszu Suwerenności UE.

Odpowiedzialność i sprawozdawczość

Europejski Bank Wodoru działa dzięki finansowaniu z funduszu innowacyjnego, który pochodzi z przydziału uprawnień EU ETS. Ponieważ Komisja odpowiada za wykonanie budżetu UE, powinna przedstawiać roczne sprawozdanie z działalności Europejskiego Banku Wodoru i postępów w tworzeniu rynku, który docelowo nie będzie zależny od dotacji publicznych.

Oprócz sprawozdania rocznego Komisja powinna przygotować kompleksową ocenę na czas dyskusji nad kolejnymi wieloletnimi ramami finansowymi oraz w ramach debaty na temat ewentualnych nowych źródeł finansowania wodoru odnawialnego.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawca oświadcza, że przy sporządzaniu sprawozdania, do czasu przyjęcia go w komisji, otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot i/lub osoba
Amprion
BASF
Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft
CEFIC
CEP - Centre for European Policy
Clean Air Task Force
Commissariat à l'Energie Atomique
Duslo Šaľa
E.On
ECOS
EnBW Energie Baden-Württemberg
EPICO
ERCST
Eurofer
Eurogas
European Commission
European Committee of the Regions
European Economic and Social Committee
Eustream
EWE
Fertilizers Europe
Gas Grid Europe
Gasunie
GD4S
German Economic Institute
H2Global-Stiftung
Hydrogen Europe
IG Bergbau, Chemie, Energie
Norsk Hydro
P2X Solutions
Redes Energéticas Nacionais (REN)
Renewable Hydrogen Coalition
Rolls Royce
RWE
Sandbag
Slovak National Hydrogen Association

Slovnaft (MOL Group)
SolarPower Europe
SPP – Slovensky plynarensky priemysel
SWM
TenneT
Thyssenkrupp
U.S. Steel Košice
Uniper
Verband Kommunaler Unternehmen
Verbraucherzentrale Bundesverband
Wacker Chemie
Wirtschaftsvereinigung Metalle
Wirtschaftsvereinigung Stahl
Yara International
ZVEI

Powyższy wykaz sporządzono na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

7.11.2023

OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie Europejskiego Banku Wodoru
(2023/2123(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Adam Jarubas

WSKAZÓWKI

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że należy zwiększyć wsparcie z budżetu UE na rzecz realizacji celu UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r., oraz że powinien on pozostać głównym narzędziem służącym realizacji tego celu; mając na uwadze, że konieczne są większe inwestycje w energię, biorąc pod uwagę, że potrzeby wzrosły w następstwie kryzysu energetycznego i rosnącego ubóstwa energetycznego;
- B. mając na uwadze, że wodór odnawialny mógłby przyczynić się do osiągnięcia neutralności klimatycznej, np. odgrywając ważną rolę w dekarbonizacji sektorów, z których emisje trudno zredukować, w tym lotnictwa, i w których nie ma żadnych bardziej energooszczędnych lub opłacalnych alternatyw; mając na uwadze, że unijna strategia w zakresie wodoru i REPowerEU obejmują cel produkcji 10 mln ton wodoru odnawialnego w UE do 2030 r. i importu tej samej ilości; mając na uwadze, że należy opracować skuteczne działania na rzecz rynku wodoru ukierunkowane zarówno na podaż, jak i na popyt;
- C. mając na uwadze, że państwa członkowskie mogą wykorzystywać swoje dochody krajowe uzyskiwane z handlu uprawnieniami do emisji i z innych źródeł do inicjowania krajowych, konkurencyjnych aukcji na produkcję wodoru odnawialnego; mając na uwadze, że oprócz aukcji potrzebne są inne instrumenty finansowe, które pomagają wspierać europejski rynek wodoru, a zwłaszcza promować przełomowe projekty na małą skalę bazujące na wykorzystaniu ekologicznego i odnawialnego wodoru;
- D. mając na uwadze, że realizowane obecnie projekty dotyczące wodoru, np. ważne projekty stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI), mają zasadnicze znaczenie dla tworzenia nowych rynków wodoru;
 1. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Europejskiego Banku Wodoru; ubolewa z powodu użycia słowa „bank”, ponieważ inicjatywa ta nie będzie obejmowała działalności inwestycyjnej ani kredytowej, lecz będzie zmierzała do koordynowania działań i finansowania wsparcia dla projektów dotyczących odnawialnego wodoru; wzywa Komisję, by odpowiednio zmieniła nazwę inicjatywy i ułatwiła promotorom projektów i ogółowi społeczeństwa zrozumienie jej celów, w tym wczesne tworzenie rynku i opracowywanie informacji na temat przyszłych cen rynkowych na podstawie rynków terminowych; podkreśla, że do prowadzenia działań Europejskiego Banku Wodoru potrzebny jest specjalnie wyznaczony personel, i występuje o odpowiednie finansowanie tego celu w istniejących ramach instytucjonalnych;
 2. podkreśla, że Komisja oszacowała, iż łączne potrzeby inwestycyjne w związku z produkcją, transportem i zużyciem 10 mln ton wodoru odnawialnego wyniosą około 335–471 mld EUR, przy czym kwota 200–300 mld EUR będzie potrzebna na dodatkową produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, a jednocześnie oszacowała, że aby umożliwić import 10 mln ton wodoru odnawialnego i jego pochodnych, potrzebne będą dodatkowe inwestycje w międzynarodowe łańcuchy wartości na

poziomie 500 mld EUR; zauważa, że w orędziu o stanie Unii Europejskiej w 2022 r. oraz w uwagach wstępnych ogłoszonych podczas dialogu na temat czystej transformacji dotyczącej wodoru przewodnicząca Komisji ogłosiła budżet w wysokości 3 mld EUR na Europejski Bank Wodoru i podkreśliła rolę NextGenerationEU i RepowerEU w inwestowaniu w doliny i pociągi wodorowe oraz huty produkujące czystą stal; wyraża zaniepokojenie z powodu łącznego budżetu Europejskiego Banku Wodoru w porównaniu z subsydiami udzielanymi przez naszych partnerów gospodarczych i konkurentów, w szczególności Chiny, Indie i Stany Zjednoczone; oczekuje, że Komisja zapewni udostępnienie dodatkowych funduszy, opracuje roczną pulę środków dostępnych w ramach każdego filaru Europejskiego Banku Wodoru oraz przedstawi plan działania określający szczegółowo wielkość i ogólne cechy aukcji przewidzianych w nadchodzących latach; podkreśla swoje wieloletnie stanowisko, zgodnie z którym nowe priorytety muszą być finansowane z nowych środków, w związku z czym finansowanie Europejskiego Banku Wodoru nie może doprowadzić do zmniejszenia środków na inne priorytetowe programy UE;

3. podkreśla, że filary 1 i 4 Europejskiego Banku Wodoru będą częściowo funkcjonować w oparciu o koordynację tych samych programów UE co Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy, aby wspierać rozwój produkcji wodoru odnawialnego; zwraca się do Komisji o wyjaśnienie interakcji między tymi dwiema inicjatywami, w szczególności w odniesieniu do celów, wdrażania, finansowania, koordynacji i komunikacji; podkreśla, że podejście polegające na przeciążeniu istniejących programów bez odpowiednich dodatkowych środków może zagrozić osiągnięciu pierwotnych celów tych programów;
4. z zadowoleniem przyjmuje ambitny cel filaru 1 Europejskiego Banku Wodoru, aby pobudzić rozwój krajowego rynku wodoru odnawialnego; zauważa, że Komisja szacuje niezbędną premię rynkową na maksymalnie 5 EUR za kilogram wyprodukowanego wodoru; podkreśla, że potrzebne są szybkie i skuteczne działania na rzecz stworzenia sprawnie funkcjonujących i konkurencyjnych rynków, aby obniżyć tę wysoką premię; podkreśla znaczenie równowagi geograficznej umożliwiającej produkcję i wykorzystanie wodoru odnawialnego w całej UE oraz uniknięcia konsolidacji regionalnej i dalszego pogłębiania się różnic regionalnych w UE, które już istnieją ze względu na zróżnicowane poziomy rozwoju rynku wodoru; wzywa Komisję, by zapewniła równe warunki działania podczas aukcji w ramach funduszu innowacyjnego, tak by zagwarantować jak najliczniejszy udział ze strony państw członkowskich i MSP, m.in. by rozważyła wsparcie dla wodoru opartego na odnawialnych źródłach energii z innych obszarów rynkowych niż obszar produkcji, zgodnie z aktem delegowanym w sprawie wodoru odnawialnego¹, oraz by ograniczyła zbędne obciążenia administracyjne; zgadza się, że dobrze funkcjonujący rynek krajowy wymaga transgranicznej infrastruktury wodorowej; zauważa, że wniosek Komisji dotyczący przeglądu wieloletnich ram finansowych (WRF) nie obejmował zwiększenia środków finansowych dla instrumentu „Łącząc Europę”; ostrzega, że inwestycje w infrastrukturę wodorową nie powinny prowadzić do zablokowanych emisji; zwraca uwagę na brak wzmianki o Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) i wzywa Komisję do oceny, czy działalność Europejskiego Banku Wodoru wpłynie na zasoby tej

¹ C(2023)1087.

agencji;

5. zauważa, że prognozowany budżet na pierwszą unijną aukcję pilotażową na produkcję wodoru odnawialnego ma wynieść 800 mln EUR; wzywa do przeglądu i w razie potrzeby do aktualizacji sposobu ustalania cen premii w każdym okresie sprzedaży na aukcji oraz do aktualizacji premii stałych w każdym cyklu, aby zagwarantować, że premia będzie zawsze wyższa niż koszty produkcji, stworzyć przewidywalny mechanizm wycofania i zapewnić maksymalną produkcję; wzywa Komisję nie tylko do uwzględnienia ceny, lecz również wymiaru regionalnego z myślą o rozwoju aukcji regionalnych; wzywa do wyboru ofert w sposób zapewniający doskonałość, tworzenie miejsc pracy, przekwalifikowanie lub podnoszenie kwalifikacji pracowników, najwyższy poziom zrównoważoności, np. przez wykluczanie projektów potencjalnie zagrażających dostępności i zaopatrzeniu w czystą wodę;
6. zauważa, że nie ma instrumentu prawnego wspierającego wdrażanie filaru 2 Europejskiego Banku Wodoru; ubolewa, że Komisja nie przedstawiła odpowiedniego wniosku; wzywa ją, by przeprowadziła dogłębną ocenę skutków zgodnie z zestawem narzędzi służących lepszemu stanowieniu prawa, w tym wpływ na państwa spoza UE, oraz jak najszybciej wyeliminowała tę lukę; zwraca się do Komisji o wyjaśnienie związku między filarem 2 a inicjatywami Drużyny Europy.
7. podkreśla, że aby rozwijać rynek wodoru, potrzeba dodatkowych wykwalifikowanych pracowników, co z kolei wymaga znacznych inwestycji finansowych w przekwalifikowanie i podniesienie kwalifikacji siły roboczej; wzywa Komisję do wyjaśnienia, jak Europejski Bank Wodoru spełni ten wymóg; podkreśla również potrzebę zapewnienia synergii między wszystkimi dostępnymi funduszami inwestycyjnymi, programami, instrumentami finansowymi i strategiami politycznymi, w tym pomocą państwa, aby zapewnić współpracę między sektorem publicznym i prywatnym podczas inwestowania w szereg projektów oraz wspierać funkcjonowanie rynku wewnętrznego; uważa, że stabilność, przewidywalność, przejrzystość i równe warunki działania wzbudzają zaufanie potencjalnych inwestorów i zainteresowanych stron, oraz zachęca ich do przeznaczania zasobów i funduszy na projekty związane z wodorem.

**ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Poniższy wykaz sporządzono na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy. Podczas sporządzania opinii i do momentu przyjęcia jej przez komisję sprawozdawca otrzymał uwagi od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot i/lub osoba
Podczas sporządzania projektu opinii, do czasu przyjęcia jej w komisji, sprawozdawca komisji opiniodawczej nie otrzymał żadnych informacji od podmiotów lub osób.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	7.11.2023
Wynik głosowania końcowego	+: 23 -: 1 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Olivier Chastel, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrourou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Jan Olbrycht, Mauri Pekkarinen
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Lena Düpont, Mónica Silvana González, Catherine Griset, Predrag Fred Matić

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

23	+
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Catherine Griset
PPE	Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Janusz Lewandowski, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Mauri Pekkarinen, Nils Torvalds
S&D	Mónica Silvana González, Eero Heinäluoma, Pierre Larroustou, Margarida Marques, Predrag Fred Matić, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Alexandra Geese

1	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

2	0
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	28.11.2023
Wynik głosowania końcowego	+ : 45 - : 4 0 : 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nicola Beer, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffé, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Georg Mayer, Marina Measure, Iskra Mihaylova, Angelika Niebler, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Riho Terras, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Damien Carême, Francesca Donato, Matthias Ecke, Marian-Jean Marinescu, Alin Miţuţa, Jutta Paulus, Massimiliano Salini, Ernő Schaller-Baross
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Carmen Avram, Peter Jahr, Virginie Joron, Ljudmila Novak, Milan Zver

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

45	+
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Peter Jahr, Marian-Jean Marinescu, Angelika Niebler, Ljudmila Novak, Massimiliano Salini, Maria Spyraki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Milan Zver
Renew	Nicola Danti, Valter Flego, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Alin Miţuţa, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Carmen Avram, Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Romana Jerkovič, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia
Verts/ALE	Damien Carême, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa

4	-
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos
The Left	Marc Botenga, Marina Mesure

6	0
ID	Virginie Joron, Georg Mayer
NI	Francesca Donato, Ernő Schaller-Baross
PPE	Sara Skyttedal
Renew	Nicola Beer

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się